

کارشناسان علل عبور دلار از 4000 تومان را تحلیل کردند: شوک زمستانی دلار

دیروز در ادامه موج گرانی دلار در ماه‌های اخیر سرانجام دلار از مرز روانی 4000 تومان هم عبور کرد.

دیروز در ادامه موج گرانی دلار در ماه‌های اخیر سرانجام دلار از مرز روانی 4000 تومان هم عبور کرد.

با این‌که از ظهر چهارشنبه با ملتهب شدن بازار ارز، اکثر صرافی‌ها فروش دلار را متوقف و قیمت آن را از تابلوهای خود پاک کردند، اما بنابر اعلام کانون صرافان ایران قیمت دلار در غروب چهارشنبه به 4020 تومان رسید. نرخ حواله دلار هم در صرافی‌ها به بالای 4100 تومان افزایش یافت تا به این ترتیب رکورد گرانی دلار زده شود.

طبق اذعان صرافی‌ها یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت دلار طی روزهای اخیر عرضه محدود ارز از سوی بانک مرکزی و افزایش تقاضاست. این درحالی است که انتظار می‌رفت با اجرای برجام و ایجاد گشایش‌های بانکی، مشکل کمبود ارز در بازار کشور رفع شده و دیگر شاهد نوسان‌های ناگهانی دلار نباشیم.

به گزارش جام‌جم، البته دلار مدتی است که سودای افزایش قیمت در سر دارد و کارشناسان اقتصادی جبران کسری بودجه دولت را از دلایل اصلی افزایش قیمت این ارز اعلام کردند، ولی دولتمردان هرگونه افزایش قیمت عمدی دلار را رد کرده، این نوسانات را برای بازار ارز طبیعی و البته مقطعی اعلام کردند.

بنابر نظر اکثر کارشناسان، افزایش اخیر نرخ ارز می‌تواند یکی از معدود دستاوردهای مهم اقتصادی دولت یازدهم را که همان کاهش نرخ تورم است، تهدید کند و موجبات صعودی شدن مجدد نرخ تورم را فراهم آورد. برخی اقتصاددانان و مشاوران اقتصادی نزدیک به دولت هم معتقدند سیاست تک‌نرخی شدن ارز هم می‌تواند موجب افزایش نرخ تورم شود، بر همین اساس دستور توقف برنامه دولت برای تک‌نرخی شدن ارز تا اواسط سال 96 صادر شده است. دلایل متعددی از سوی فعالان اقتصادی و کارشناسان برای گران شدن دلار تا 4000 تومان مطرح شده، از جمله این‌که شاید طرح دولت برای تک‌نرخی شدن ارز پشت‌پرده این گرانی باشد، این درحالی است که رئیس‌کل بانک مرکزی همه دلایلی را که از دست داشتن دولت در این کار خبر می‌داد، رد کرده است.

صراف‌ها و فعالان بازار ارز اما برخلاف دولتی‌ها معتقدند دست‌های پشت‌پرده باز هم در تلاش برای گرانی دلار هستند و این بار هم با دستکاری عرضه و تقاضا سعی در برهم زدن توازن بازار دارند.

عرضه بانک مرکزی قطره‌چکانی شد

یکی از صراف‌ها که سال‌ها در بازار ارز مشغول فعالیت است، در همین ارتباط به تسنیم می‌گوید: بانک مرکزی حدود یک هفته است عرضه خود در بازار را بشدت محدود کرده و همین موجب شده تا ارز نقدی در بازار نباشد.

وی با بیان این‌که دلار نقدی در بازار خیلی کم است، گفت: این درحالی است که تقاضای مردم برای دلار بالاست، ولی به دلیل نبود ارز، متقاضیان نمی‌توانند نیاز ارزی خود را تأمین کنند.

صراف دیگری هم که از فعالان بازار به شمار می‌رود، از نبود دلار برای خرید و فروش در بازار می‌گوید و تأکید دارد: بانک مرکزی عرضه خود را قطره‌چکانی کرده و همین عامل گرانی دلار است.

یکی از واسطه‌های ارز که در خیابان فردوسی حضور دارد، با تأکید بر این‌که حوادث اخیر در منطقه هیچ ارتباطی با گرانی دلار ندارد، می‌گوید: بعد از اربعین دلار هر روز 30، 20 تومان گران شد و این افزایش پله‌ای تأیید می‌کند که دولت خودش قیمت را بالا برده است.

صراف دیگری هم ضمن تأکید بر این‌که در افزایش قیمت دلار صراف و دلال و مغازه‌دار و بازاری نقشی ندارند، گفت: اگر دلار بالا برود به ضرر مردم است، چراکه قیمت تمام کالاها و خدمات افزایش می‌یابد.

خبرنگار جام‌جم که به منظور پیگیری‌های بیشتر به میدان فردوسی و بورس صرافی‌های تهران رفت می‌نویسد: تابلوی صرافی‌ها یا فاقد قیمت بود یا قیمت‌ها به‌روز نبود. وارد یکی از مغازه‌های صرافی در میدان فردوسی شدم و خود را خریدار دلار معرفی کردم که پاسخ کارمند صرافی بسیار جالب بود؛ دلار فروشی نداریم فقط می‌خریم.

این موضوع ابعاد تازه‌ای را از افزایش قیمت دلار باز کرد و به مغازه‌های دیگر برای چند و چون ماجرا مراجعه کردم. یکی از کارمندان صرافی زمانی که متوجه شد دلار می‌خواهم، گفت: دلار برای چه موضوعی می‌خواهی و خود را مسافر معرفی کردم. وی گفت: در بازار خودت را معطل نکن، به این دلیل که نمی‌توانی امروز دلار خریداری کنی. در روزهای بعد دلار باز هم گران خواهد شد و هیچ صرافی‌ای حاضر به فروش دلار نیست و همه خریدار دلار هستند.

احتکار دلار حتی در مورد صرافی‌های بانک‌ها هم صدق می‌کرد. صرافی‌های متعلق به بانک‌های مختلف می‌گفتند که دلار ندارند و حتی از بازگو کردن قیمت آن نیز خودداری می‌کردند. صرافی‌ها در خیابان ولیعصر نیز ارزی تحویل مردم نمی‌دادند و دلانی که همیشه در حاشیه خیابان صدای بلند دلار - دلار آنها به گوش می‌رسید، در گوشه‌ای مشغول خوردن چای بودند.

یکی از فعالان در بازار ارز به خبرنگار ما گفت: صبح‌ها قیمت دلار بالاست و نمی‌دانیم چرا بدون آن‌که هیچ صرافی‌ای دلار عرضه کند، ناخواسته در بازار زیاد می‌شود و به نظر می‌رسد دولت در حوالی ظهر دلارهایی را به بازار تزریق می‌کند که بتواند قیمت را کنترل کند.

پیش‌بینی‌ها محقق نشد

دکتر محمد جلیلی، کارشناس اقتصادی در باره دلایل نوسان ارز به خبرنگار ما گفت: قبل از به نتیجه رسیدن توافق هسته‌ای دولت بسیار روی بحث بهبود فضای کسب‌وکار و ارتباط با شرکت‌های بین‌المللی مانور داد، اما زمانی که برجام امضا شد پیش‌بینی‌های لازم محقق نشد و باعث شد تا قیمت دلار دوباره روند صعودی داشته باشد.

وی افزود: برخی مقامات دولتی قبل از برجام می‌گفتند که گشایش‌های ارزی در انتظار بازار ایران است، اما بدعهدی طرف‌های غربی مانع رسیدن به این هدف شد. جلیلی ادامه داد: ارز ارزان قیمت باعث می‌شود واردات در کشور بیشتر شود، اما افزایش قیمت هم آسیب‌هایی را به اقتصاد کشور از جمله رشد هزینه‌های تولید تحمیل می‌کند که اگر دولت نتواند مدیریت لازم را در این بخش داشته باشد حتما تورم و رشد منفی اقتصادی با سرعت بیشتری کار خود را ادامه خواهند داد. این استاد دانشگاه تصریح کرد: به نظر می‌رسد کشورهای نفتخیز بیشتر از کشورهای دیگر تحت تأثیر نوسانات نرخ‌های جهانی قرار دارند و با رشد نرخ بهره در بانک مرکزی آمریکا دلار ارزش بیشتری پیدا کرد که این موضوع در ایران نیز تأثیر گذاشته است.

بانک مرکزی در مدیریت بازار ارز، تعلل نکند

رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با بیان این‌که باید بانک مرکزی تعلل را در مدیریت بازار ارز کنار بگذارد، گفت: از دست دادن مدیریت بازار ارز، با وجود انعقاد قراردادهای نفتی، کار خطایی است. غلامرضا تاجگردون در گفت‌وگو با خانه ملت، درباره وضعیت افزایش نرخ ارز توضیح داد: در یک ماه گذشته با رئیس بانک مرکزی و مسئولان ارزی کشور درباره نرخ ارز مذاکراتی داشته‌ام به دلیل این‌که روند صعودی نرخ ارز قابل هشدار بود. متأسفانه دولت موضوع یکسان‌سازی نرخ ارز را اجرایی نکرد و جهش قیمتی ارز ایجاد شد. تاجگردون گفت: رئیس‌کل بانک مرکزی قول داده بود با تزریق ارز به بازار، مانع افزایش مجدد قیمت ارز شود. وی ادامه داد: در این فصل از سال، تقاضای ارزی مسافران به عتبات عالیات و همچنین مسافران به مناسبت آغاز سال جدید میلادی، تأثیراتی در بازار ارز دارد، اما به این میزان نباید باشد. تاجگردون گفت: افزایش فروش نفت و اطمینان بخشی در زمینه درآمدهای نفتی از عواملی است که می‌تواند به مدیریت بازار ارز کمک کند، اما احساس می‌شود بانک مرکزی تعلل کرده است.

یا منابع کافی نیست یا رضایت دارند

دکتر محمدجواد توکلی، اقتصاددان هم به جام‌جم گفت: بانک مرکزی مدت‌هاست برای افزایش قیمت ارز دخالتی نکرده که این موضوع می‌تواند از دو بخش مورد تحلیل قرار گیرد؛ یکی این‌که بانک مرکزی ارز کافی برای کنترل بازار در اختیار ندارد و تحلیل بعدی این است که دولت از افزایش قیمت دلار رضایت دارد و با توجه به بودجه سال آینده قصد دارد دلار را با قیمت بیشتری در بازار عرضه کند.

وی افزود: برخی کارشناسان بر این باورند که با افزایش قیمت دلار، صادرات کشور بیشتر می‌شود، اما باید توجه داشت که حدود 70 درصد واردات کشور مواد اولیه و نهاده‌هاست. با این روند، هزینه‌های تولید به کشور تحمیل می‌شود که رکود را تشدید می‌کند.

این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: قانون هدفمندی یارانه‌ها در طول چند سال اخیر یارانه‌ای را به بخش تولید تزریق نکرده و همین مساله موجب شده تا واحدهای تولیدی با حداقل ظرفیت فعالیت خود را ادامه دهند.